

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (sedmo vijeće)

18. travnja 2024.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Zajednički sustav poreza na dodanu vrijednost (PDV) – Direktiva 2006/112/EZ – Područje primjene – Gospodarska djelatnost – Isporuka usluga – Članak 135. – Oslobođenja za druge djelatnosti – Transakcije odobravanja kredita – Prodaja založene imovine na dražbi – Jedinstvena usluga – Zasebne i neovisne usluge – Glavne i pomoćne usluge”

U predmetu C-89/23,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Supremo Tribunal Administrativo (Visoki upravni sud, Portugal), odlukom od 25. siječnja 2023., koju je Sud zaprimio 16. veljače 2023., u postupku

Companhia União de Crédito Popular SA

protiv

Autoridade Tributária e Aduaneira,

SUD (sedmo vijeće),

u sastavu: F. Biltgen, predsjednik vijeća, N. Wahl i M. L. Arastey Sahún (izvjestiteljica), suci,

nezavisna odvjetnica: J. Kokott,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani dio postupka,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za portugalsku vladu, P. Barros da Costa, R. Campos Laires i A. Rodrigues, u svojstvu agenata,
- za Europsku komisiju, M. Afonso i M. Herold, u svojstvu agenata,

odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnu odvjetnicu, da u predmetu odluči bez mišljenja,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: portugalski

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 135. stavka 1. točke (b) Direktive Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost (SL 2006., L 347, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 9., svezak 1., str. 120. i ispravci SL 2018., L 125, str. 15., SL 2018., L 225, str. 1., SL 2018., L 225, str. 1., SL 2018., L 329, str. 53., SL 2019., L 245, str. 9., SL 2019., L 289, str. 59. i SL 2020., L 191, str. 5., u daljnjem tekstu: Direktiva o PDV-u).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru spora između društva Companhia União de Crédito Popular SA (u daljnjem tekstu: CUCP) i Autoridade Tributária e Aduaneira (Porezno i carinsko tijelo, Portugal) u vezi s plaćanjem poreza na dodanu vrijednost (PDV) na transakcije koje se odnose na prodaju založene imovine na dražbi u okviru zajma osiguranog zalogom.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 U skladu s člankom 1. stavkom 2. drugim podstavkom Direktive o PDV-u:
„Pri svakoj transakciji se PDV, izračunat na temelju cijene robe ili usluga po stopi koja se primjenjuje na takvu robu ili usluge, obračunava po odbitku iznosa PDV-a koji otpada izravno na pojedine troškovne komponente.”
- 4 Člankom 2. stavkom 1. točkama (a) i (c) te direktive propisano je:
„Sljedeće transakcije podliježu PDV-u:

a) isporuka robe koju obavlja porezni obveznik koji djeluje kao takav na teritoriju države članice u zamjenu za plaćanje;

[...]

c) isporuka usluga uz naknadu na teritoriju određene države članice koju obavlja porezni obveznik koji djeluje kao takav”.
- 5 Članak 73. navedene direktive propisuje:
„U pogledu isporuke robe ili usluga, osim onih iz članaka od 74. do 77., oporezivi iznos uključuje sve što čini naknadu koju je dobio ili će dobiti dobavljač u zamjenu za isporuku od kupca ili neke treće strane, uključujući potpore izravno povezane s cijenom isporuke.”
- 6 Članak 78. te direktive glasi:
„Oporezivi iznos uključuje sljedeće čimbenike:

a) poreze, carine, prelevmane i davanja, isključujući sam PDV;

b) popratne rashode poput provizije, troškova pakiranja, prijevoza i osiguranja, za koje dobavljač tereti kupca.

Za potrebe točke (b) prvog stavka, države članice mogu smatrati rashode obuhvaćene posebnim sporazumom popratnim rashodima.”

7 U skladu s člankom 135. stavkom 1. točkom (b) Direktive o PDV-u:

„Države članice obvezne su [osloboditi od PDV-a] sljedeće transakcije:

[...]

b) odobravanje i ugovaranje kredita i upravljanje kreditom od strane osobe koja ga odobrava”.

Portugalsko pravo

Gradanski zakonik

8 Članak 666. stavak 1. Códiga Civil (Gradanskog zakonika) predviđa:

„Zalog vjerovniku daje pravo na naplatu svog potraživanja i, ovisno o slučaju, kamata, s pravom prvenstva u odnosu na druge vjerovnike, iz vrijednosti određene pokretnine ili vrijednosti potraživanja ili drugih prava koja nisu podvrgnuta hipoteci, a pripadaju dužniku ili trećoj osobi.”

9 U skladu s člankom 1142. tog zakonika:

„Zajam je ugovor kojim jedna stranka drugoj pozajmljuje novac ili neku drugu zamjenjivu stvar, a druga je stranka dužna vratiti stvar iste vrste i kakvoće.”

10 Članak 1150. navedenog zakonika glasi:

„Zajmodavac može raskinuti ugovor ako zajmoprimac po dospijeću ne plati kamate.”

Zakonik o PDV-u

11 Članak 1. stavak 1. točka (a) Códiga do Imposto sobre o Valor Acrescentado (Zakonik o porezu na dodanu vrijednost), u verziji koja se primjenjuje na činjenice u glavnom postupku (u daljnjem tekstu: Zakonik o PDV-u), propisuje:

„Porezu na dodanu vrijednost podliježu:

a) prijenosi robe i isporuke usluga koje obavlja porezni obveznik koji djeluje kao takav na nacionalnom državnom području u zamjenu za plaćanje”.

12 Člankom 9. točkom 27. podtočkama (a) i (b) tog zakonika propisano je:

„Oslobodene su od PDV-a:

[...]

27) Sljedeće transakcije:

- a) odobravanje i ugovaranje kredita, bez obzira u kojem obliku, uključujući transakcije diskontiranja i rediskontiranja, kao i njihovo administriranje ili upravljanje od strane onoga tko ih odobrava;
- b) ugovaranje i zasnivanje jamstava, pologa i drugih osiguranja te administriranje ili upravljanje kreditnim jamstvima od strane osobe koja ih odobrava.”

13 Članak 16. navedenog zakonika glasi kako slijedi:

„1. Ne dovodeći u pitanje odredbe stavaka 2. i 10., oporezivi iznos prijenosa robe i isporuka usluga koji se oporezuju jednak je vrijednosti naknade dobivene ili koja će biti dobivena od stjecatelja, kupca ili treće osobe.

[...]

5. Oporeziv iznos prijenosa robe i isporuka usluga koji se oporezuju uključuje:

- a) poreze, davanja, troškove i druge porezne mjere, osim samog poreza na dodanu vrijednost;
- b) naplaćene popratne troškove, poput onih koji se odnose na provizije, pakiranje, prijevoz, osiguranje i oglašavanje, izvršenih za račun klijenta.

[...]”

Uredba sa zakonskom snagom br. 365/99

14 Članak 1. stavak 2. Decreta-Lei br. 365/99, estabrece o regime jurídico do acesso, do exercício e da Fiscalização da actividade de prestamista (Uredba sa zakonskom snagom br. 365/99 o utvrđivanju pravnog okvira za pristup, izvršavanje i obavljanje nadzora nad djelatnosti davanja zajma uz zasnivanje založnog prava) od 17. rujna 1999., u verziji koja se primjenjuje na činjenice u glavnom postupku (u daljnjem tekstu: Uredba sa zakonskom snagom br. 365/99), glasi:

„Djelatnošću davanja zajma smatra se djelatnost davanja zajma uz zasnivanje založnog prava koju obavlja fizička ili pravna osoba.”

15 Članak 18. stavak 1. te uredbe sa zakonskom snagom propisuje:

„Prestanak zalogu uvjetovan je prethodnim plaćanjem glavnice, kamata i zakonskih provizija koje se duguju.”

16 U skladu s člankom 20. stavkom 1. navedene uredbe sa zakonskom snagom:

„U slučaju neispunjenja obveze koje je dulje od tri mjeseca, stvar dana u zalog može se prodati na dražbi u okviru koje se podnose zatvorene pisane ponude, na usmenoj dražbi ili izravno subjektima kojima je zakonom dodijeljeno pravo stjecanja određene robe.”

17 Člankom 23. te uredbe sa zakonskom snagom predviđeno je:

„1. Prodaja na dražbi provodi se na dan i u vrijeme koji su određeni u pozivu za prikupljanje ponuda, u prisutnosti predstavnika upravne vlasti.

2. Stvari dane u zalog prodaju se zainteresiranoj osobi koja je dala najvišu ponudu i uz plaćanje jamčevine dotične vrijednosti.

3. Izostanak bilo kakve ponude za kupnju ima za posljedicu to da će se stvari o kojima je riječ ponovno prodavati na drugoj usmenoj dražbi ili na dražbi u okviru koje se podnose zatvorene pisane ponude.”

18 Članak 25. Uredbe sa zakonskom snagom br. 365/99 glasi kako slijedi:

„Na cijenu prodaje na dražbi primjenjuje se stopa od 11 % na temelju provizije na prodaju u korist zajmodavca.”

Glavni postupak i prethodno pitanje

- 19 CUCP je društvo osnovano u skladu s portugalskim pravom koje obavlja djelatnost davanja zajma osiguranog zalogom, koja se sastoji od odobravanja zajmova za čije se podmirenje jamči pokretninama. Ta je djelatnost oslobođena od plaćanja PDV-a na temelju članka 9. točke 27. podtočke (a) Zakonika o PDV-u, koji se odnosi na transakcije odobravanja i ugovaranja kredita.
- 20 Ako zajmoprimci ne preuzmu založenu imovinu ili više od tri mjeseca kasne s otplatom pozajmljenog iznosa ili plaćanjem pripadajućih kamata, CUCP tu imovinu prodaje na dražbi. Tom prilikom naplaćuje proviziju na prodaju na temelju članka 25. Uredbe sa zakonskom snagom br. 365/99, koju snosi zajmoprimac. Iznos te provizije, u skladu s tom odredbom, iznosi 11 % cijene prodaje na dražbi.
- 21 U okviru poreznog nadzora za 2010. i 2011. godinu, porezno i carinsko tijelo, s jedne strane, utvrdilo je da društvo CUCP nije platilo PDV na provizije od prodaje.
- 22 S druge strane, smatralo je da te provizije nisu bile naknada za uslugu koja je pomoćna u odnosu na ugovor o zajmu koji je osiguran zalogom, nego za neovisnu transakciju odobravanja tog zajma i da stoga nisu mogle biti oslobođene od plaćanja PDV-a na temelju članka 9. točke 27. podtočke (a) Zakonika o PDV-u.
- 23 Stoga je porezno i carinsko tijelo obračunalo porez na navedene provizije po standardnoj stopi PDV-a i slijedom toga ispravilo iznose PDV-a koje je CUCP dugovao za 2010. i 2011. godinu, za iznose od 107 124,33 eura i 201 419,52 eura.
- 24 Ono je 6. svibnja 2013. potvrdilo te ispravke.
- 25 Odlukama od 30. svibnja 2014. i 10. prosinca 2014. porezno i carinsko tijelo odbilo je, redom, remonstrativni i devolutivni upravni pravni lijek koje je podnio CUCP, među ostalim uz obrazloženje da prodaja založene imovine na dražbi nije predstavljala sredstvo da se glavna usluga zajmodavca, odnosno davanje zajma osiguranog zalogom, bolje koristi, nego da je bila sama po sebi svrha. Ta se prodaja, s obzirom na sudsku praksu proizišlu iz presude od 21. veljače 2008., Part Service (C-425/06, EU:C:2008:108), ne može smatrati uslugom koja je u odnosu na tu glavnu uslugu pomoćna. Osim toga, navedena prodaja samo je mehanizam naplate potraživanja od zajmoprimca koji zajmodavcu omogućuje korištenje jamstva danog prilikom sklapanja ugovora o zajmu osiguranog zalogom i nije dio tog ugovora.

- 26 Društvo CUCP podnijelo je 30. travnja 2015. tužbu Tribunalu Administrativo e Fiscal do Porto (Upravni i porezni sud u Portu, Portugal), koji ju je odbio. To je društvo potom podnijelo žalbu sudu koji je uputio zahtjev, Supremo Tribunal Administrativo (Visoki upravni sud, Portugal).
- 27 Pred tim sudom, CUCP s jedne strane ističe da se organizacija prodaje na dražbi ne može odvojiti od zajma osiguranog zalogom, čije je odobrenje oslobođeno od PDV-a. S druge strane, tvrdi da provizija od prodaje, čiju je stopu odredio zakonodavac, nije naknada za isporuku usluga, nego po svojoj prirodi predstavlja svojevršno davanje.
- 28 Sud koji je uputio zahtjev prije svega primjećuje da je svrha provizije od prodaje predviđene člankom 25. Uredbe sa zakonskom snagom br. 365/99 zajmodavcu naknaditi trošak organizacije i provedbe prodaje založene imovine za koju je zadužen. Slijedom toga smatra da ta provizija od prodaje, koja nije naknada za isporuku javne usluge, po svojoj prirodi nije davanje.
- 29 Kad je riječ o pitanju je li prodaja na dražbi pomoćna u odnosu na ugovor o zajmu osiguran zalogom, taj sud smatra da, s obzirom na sudsku praksu proizišlu iz presude od 4. ožujka 2021., Frenetikexito (C-581/19, EU:C:2021:167), usluge prodaje založene imovine na dražbi nisu dio usluga odobravanja kredita i stoga s njima ne čine jedinstvenu transakciju.
- 30 Naime, uslugu odobravanja kredita bilo bi moguće pružiti bez ikakvog ograničenja čak i kad bi treća osoba bila zadužena za prodaju založene imovine. Osim toga, ugovor o zajmu osiguran zalogom ne ovisi ni materijalno ni formalno o subjektu koji prodaje založenu imovinu u slučaju neispunjenja tog ugovora.
- 31 Sud koji je uputio zahtjev međutim ističe da, uzimajući u obzir činjenicu da nacionalno zakonodavstvo uređuje prodaju založene imovine na dražbi, a za organizaciju te prodaje zadužuje zajmodavca, nije isključena mogućnost da se ta djelatnost može kvalificirati kao usluga koja je pomoćna u odnosu na dodjelu zajma osiguranog zalogom.
- 32 U tim je okolnostima Supremo Tribunal Administrativo (Visoki upravni sud) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeće prethodno pitanje:

„Kako bi se utvrdilo može li se na proviziju od 11 % koja se [člankom 25. Uredbe sa zakonskom snagom br. 365/99] odobrava zajmodavcu za prodaju založene imovine primijeniti oslobođenje predviđeno člankom 135. stavkom 1. točkom (b) Direktive [o PDV-u] (koji odgovara članku 9. točki 27. podtočki (a) Zakonika [o PDV-u]), može li se smatrati da je prodaja založene imovine (članak 19. i sljedeći članci Uredbe sa zakonskom snagom [br. 365/99]), u slučaju da zajmoprimac prestane s plaćanjem pod zakonskim uvjetima, usluga koja je pomoćna uslugama koje pruža zajmodavac (djelatnost izdavanja zajmova osiguranih zalogom)?”

O prethodnom pitanju

- 33 Svojim jedinim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 135. stavak 1. točku (b) Direktive o PDV-u tumačiti na način da su usluge koje se odnose na organizaciju prodaje založene imovine na dražbi pomoćne u odnosu na glavne usluge koje se odnose na odobravanje kredita osiguranog zalogom u smislu te odredbe, tako da dijele, kad je riječ o PDV-u, poreznu sudbinu tih glavnih usluga.

- 34 Iz ustaljene sudske prakse proizlazi da, kada se transakcija sastoji od skupa elemenata i radnji, u obzir valja uzeti sve okolnosti u kojima se predmetna transakcija odvija, kako bi se utvrdilo dovodi li ona u svrhe PDV-a do dviju ili više različitih isporuka ili jedne jedinstvene isporuke (vidjeti u tom smislu presudu od 20. travnja 2023., Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej, C-282/22, EU:C:2023:312, t. 27. i navedenu sudsku praksu).
- 35 Konkretno, iako iz članka 1. stavka 2. drugog podstavka Direktive o PDV-u proizlazi da svaku transakciju općenito valja smatrati zasebnom i neovisnom, transakciju koju ekonomski čini samo jedna usluga ne bi se smjelo umjetno rastavljati kako se ne bi utjecalo na funkcionalnost sustava PDV-a. Riječ je o jedinstvenoj usluzi kada su dva ili više elemenata ili radnje koje porezni obveznik izvrši klijentu tako usko povezani da objektivno čine jednu ekonomski nerazdvojivu uslugu čije bi rastavljanje bilo umjetno (presuda od 20. travnja 2023., Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej, C-282/22, EU:C:2023:312, t. 28. i navedena sudska praksa).
- 36 Usto, u određenim okolnostima, više formalno zasebnih usluga, koje bi mogle biti obavljene odvojeno i na taj način zasebno biti oporezivane ili oslobođene od poreza, treba smatrati jedinstvenom transakcijom kada nisu samostalne (presuda od 20. travnja 2023., Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej, C-282/22, EU:C:2023:312, t. 29. i navedena sudska praksa).
- 37 To je osobito slučaj kada se za jedan element ili više njih mora smatrati da čine glavnu uslugu, dok se, suprotno tomu, druge elemente mora smatrati jednom ili više pomoćnih usluga koje slijede poreznu sudbinu glavne usluge. U tom pogledu, kriterij koji treba uzeti u obzir je nepostojanje samostalne svrhe pružanja usluge sa stajališta prosječnog potrošača. Dakle, usluga se mora smatrati pomoćnom glavnoj usluzi ako za kupce ne predstavlja sama po sebi svrhu, nego sredstvo za bolje korištenje glavne usluge (vidjeti u tom smislu presudu od 20. travnja 2023., Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej, C-282/22, EU:C:2023:312, t. 30. i od 5. listopada 2023., Deco Proteste – Editores, C-505/22, EU:C:2023:731, t. 23. te navedenu sudsku praksu).
- 38 U okviru suradnje uspostavljene na temelju članka 267. UFEU-a, zadaća je nacionalnih sudova da utvrde čini li, u okolnostima konkretnog slučaja, predmetna usluga jedinstvenu uslugu i da konačno ocijene sve činjenice s tim u vezi (presuda od 20. travnja 2023., Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej, C-282/22, EU:C:2023:312, t. 31. i navedena sudska praksa). Međutim, Sud mora navedenim sudovima dati sve elemente tumačenja prava Unije koji mogu biti korisni za donošenje odluke u postupcima koji se vode pred njima (presuda od 17. prosinca 2020., Franck, C-801/19, EU:C:2020:1049, t. 27. i navedena sudska praksa).
- 39 Glavni predmet odnosi se na prodaju založene imovine na dražbi u okviru ugovora o zajmu osiguranog zalogom, u slučaju kad dotični zajmoprimac ne ispuni obveze koje ima na temelju ugovora o zajmu u razdoblju od više od tri mjeseca. Sud koji je uputio zahtjev smatra da su izrazom „odobravanje i ugovaranje kredita” u smislu članka 135. stavka 1. točke (b) Direktive o PDV-u obuhvaćene usluge koje se odnose na odobravanje zajmova osiguranih pokretnom imovinom koja je dana u zalog. Iako smatra da se usluge koje se odnose na organizaciju prodaje založene imovine na dražbi u glavnom predmetu ne mogu smatrati uslugama koje su neodvojive od usluge odobravanja zajmova osiguranih zajmom u okviru koje ta imovina služi kao jamstvo i da stoga, za potrebe PDV-a, ne čine jedinstvenu transakciju s tim zajmovima, taj sud s tim u vezi ipak ima dvojbe jer nacionalno zakonodavstvo predviđa da je za organizaciju prodaje založene imovine na dražbi zadužen zajmodavac.

- 40 Što se tiče članka 135. stavka 1. točke (b) Direktive o PDV-u, valja podsjetiti na to da se odobravanje kredita, u smislu te odredbe, sastoji, među ostalim, od stavljanja kapitala na raspolaganje uz naknadu (presuda od 6. listopada 2022., O. Fundusz Inwestycyjny Zamknięty reprezentowany przez O, C-250/21, EU:C:2022:757, t. 33. i navedena sudska praksa).
- 41 Konkretno, izraz „odobravanje i ugovaranje kredita” iz navedene odredbe treba široko tumačiti, na način da se njegov doseg ne može ograničiti samo na zajmove i kredite koje odobravaju banke i financijske institucije (presuda od 17. prosinca 2020., Franck, C-801/19, EU:C:2020:1049, t. 35. i navedena sudska praksa).
- 42 S tim u vezi, iz sudske prakse proizlazi da, iako je ta naknada za stavljanje kapitala na raspolaganje u okviru odobravanja kredita u načelu osigurana plaćanjem kamata, drugi oblici protučinidbe ne mogu spriječiti to da se transakciju kvalificira kao odobravanje kredita u smislu članka 135. stavka 1. točke (b) Direktive o PDV-u. Naime, Sud je već presudio da financiranje unaprijed kupnje robe, kao protučinidba za povećanje iznosa koji vraća korisnik tog financiranja, predstavlja financijsku transakciju sličnu odobravanju kredita te je stoga oslobođeno PDV-a na temelju te odredbe (presuda od 6. listopada 2022., O. Fundusz Inwestycyjny Zamknięty reprezentowany przez O, C-250/21, EU:C:2022:757, t. 34. i navedena sudska praksa).
- 43 Međutim, u tom pogledu valja podsjetiti na to da izraze upotrijebljene za utvrđivanje oslobođenja predviđenih u članku 135. stavku 1. Direktive o PDV-u treba usko tumačiti jer je riječ o odstupanjima od općeg načela prema kojem se PDV naplaćuje na svaku naplatnu isporuku usluga poreznog obveznika (presuda od 6. listopada 2022., O. Fundusz Inwestycyjny Zamknięty reprezentowany przez O, C-250/21, EU:C:2022:757, t. 31. i navedena sudska praksa).
- 44 U tom pogledu, i podložno konačnim ocjenama činjenica koje, u skladu sa sudskom praksom navedenom u točki 38. ove presude, mora izvršiti sud koji je uputio zahtjev, očito je da su prodaja založene imovine na dražbi, nakon isteka roka od tri mjeseca tijekom kojeg zajmoprimac nije ispunio svoje ugovorne obveze, s jedne strane, i odobravanje zajma osiguranog zalogom, s druge strane, zasebne i neovisne usluge s obzirom na članak 135. stavak 1. točku (b) Direktive o PDV-u.
- 45 Kao prvo, te usluge ne ovise ni materijalno ni formalno jedna o drugoj. Iz spisa kojim raspolaže Sud proizlazi da bi se usluga koja se sastoji od odobravanja kredita mogla pružiti na isti način i kad bi prodaju založene imovine na dražbi o kojoj je riječ u glavnom postupku izvršila i organizirala treća osoba.
- 46 Kao drugo, prodaja založene imovine na dražbi ne može se kvalificirati, kao što to ističe Europska komisija u svojim pisanim očitovanjima, uobičajenim ishodom odobravanja zajma osiguranog zalogom. Naprotiv, do te prodaje dolazi samo u slučaju da zajmoprimac ne ispunji obveze koje ima na temelju ugovora o zajmu osiguranog zalogom. Osim toga, iz spisa kojim raspolaže Sud također proizlazi da zajmoprimac može, do trenutka prodaje založene stvari, platiti glavnice i pripadajuće kamate kako bi preuzeo založenu imovinu. Stoga se prodaja na dražbi o kojoj je riječ u glavnom postupku ne može smatrati neodvojivom od odobravanja zajma osiguranog zajmom.
- 47 Kao treće, očito je da je svrha prodaje založene imovine na dražbi samostalna u odnosu na odobravanje zajma osiguranog zalogom. Dakako, samoj prirodi ugovora o zajmu osiguranog zalogom, koji zajmodavcu ostavlja pravo da jamstvo materijalizira prisilnom prodajom založene imovine, svojstvena je naplata glavnice i pripadajućih kamata. Međutim, takvu okolnost ne može se tumačiti na način da je usluga prodaje na dražbi pomoćna u odnosu na odobravanje zajma osiguranog zalogom. Naime, iako je svrha te prodaje namirenje glavnice i kamata povezanih s tim

zajmom, iz spisa kojim raspolaže Sud proizlazi da ona, u skladu sa sudskom praksom navedenom u točki 37. ove presude, nije samo sredstvo da se usluga koja se odnosi na odobravanje navedenog zajma bolje koristi, nego je sama po sebi svrha.

- 48 Kao četvrto, takva ocjena zasebne naravi i neovisnosti usluga koje se odnose na organizaciju prodaje založene imovine na dražbi u skladu je sa zahtjevom da se, kao što to proizlazi iz točke 43. ove presude, izrazi upotrijebljeni za utvrđivanje oslobođenja predviđenih u članku 135. stavku 1. Direktive o PDV-u tumače usko.
- 49 Kao peto, takvu ocjenu ne može dovesti u pitanje činjenica da su organizacija prodaje na dražbi u slučaju da zajmoprimac ne ispuni svoje obveze nakon više od tri mjeseca te dodjeljivanje zajmodavcu provizije od prodaje u iznosu od 11 % cijene prodaje na dražbi imovine predviđeni člankom 20. stavkom 1. i člankom 25. Uredbe sa zakonskom snagom br. 365/99. Naime, očito je, i podložno provjeri Suda koji je uputio zahtjev, da ta provizija nije protučinidba u obliku naknade, za javnu usluga, nego je njezin jedini cilj zajmodavcu naknaditi trošak provedbe i organizacije prodaje založene imovine na dražbi.
- 50 S obzirom na prethodna razmatranja, na postavljeno pitanje valja odgovoriti tako da članak 135. stavak 1. točku (b) Direktive o PDV-u treba tumačiti na način da usluge koje se odnose na organizaciju prodaje založene imovine na dražbi nisu pomoćne u odnosu na glavne usluge koje se odnose na odobravanje kredita osiguranog zalogom u smislu te odredbe, tako da ne dijele, kad je riječ o PDV-u, poreznu sudbinu tih glavnih usluga.

Troškovi

- 51 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (sedmo vijeće) odlučuje:

Članak 135. stavak 1. točku (b) Direktive Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost

treba tumačiti na način da:

usluge koje se odnose na organizaciju prodaje založene imovine na dražbi nisu pomoćne u odnosu na glavne usluge koje se odnose na odobravanje kredita osiguranog zalogom u smislu te odredbe, tako da ne dijele, kad je riječ o porezu na dodanu vrijednost, poreznu sudbinu tih glavnih usluga.

Potpisi